

MUSIC OF THE SARUM OFFICE

Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tome B.

Fasciculus 15.

Pages 604-633.

Post octavas epyphanie.

De hystoria '*Domine ne in ira.*'

De sancto Felice.

De sancto Mauro abbate.

De sancti Marcelli pape et martyris.

De sancti Sulpicii episcopi et confessoris.

De sancte Prisce virginis et martyris.

De hystoriis inchoandis.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.

THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.

MMVIII.

Music of the Sarum Office is published by The Gregorian Institute of *Music of the Sarum Office* is published by The Gregorian Institute of Canada/L'Institut Grégorien de Canada, 45 Mercer Street, Dundas, Ontario, Canada L9H 2N8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

Music of the Sarum Office is distributed over the internet through .pdf files located at: www.humanities.mcmaster.ca/~renwick/sarum-01.htm

This document first published July 5, 2008.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L'Institut Grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

Web site address: www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2008.

[Dominica j. post octavas epyphanie.]

¶ *Dominica j. post octavas epyphanie inchoetur hystoria Dómine ne in ira. Si vero octava epyphanie in dominica evenerit et tempus prolixum fuerit [usque ad /59r.] septuagesimam]¹ tota septimana fiat de festis sanctorum, scilicet de sancto Felice : de sancto Mauro, Marcello,² Sulpitio [: ita que comemoratione de sancto loci non omittantur, nec]³ de sancta Maria : in sexta feria, et in sabbato de sancto Vulstano : et in sequenti dominica inchoetur hystoria Dómine ne in ira. cum sua memoria tantum scilicet ad utrasque vespervas, matutinas, et missam : et totum servitium fiat de festo sanctorum Fabiani et Sebastiani. Tamen si tempus breve fuerit inter octavas epyphanie et septuagesimam : tunc differatur festum sanctorum Fabiani et Sebastiani : usque in crastinum sancti Vincentii.⁴ Similiter fiat de sancto Vulstano si tempus breve fuerit quando in dominica contigerit. Si fuerit prolixum tempus inter dominicam qua incipienda est hystoria Dómine ne in ira. et septuagesimam : et festum sancti Vulstani fuerit in eadem dominica : fiat memoria de dominica ad utrasque vespervas et ad matutinas et ad missam que precedet memoriam beate Marie. Eodem modo fiat de festo sanctorum Fabiani et Sebastiani quando in dominica contigerit.*

Si vero inter octavas epyphanie et septuagesimam nulla dies dominica evenerit, tunc in dominica infra octavas vel in octava epyphanie si dominica fuerit : fiat memoria ad utrasque vespervas et ad matutinas et ad missam de hystoria Dómine ne in ira. que precedet memoriam beate Marie. In mediis autem feriis tunc fiat feriale servitium : et nichil de hystoria dominicali. Et in eisdem feriis officium In excélsio throno. et Omnis terra. et Adoráte. cantetur : scilicet cum propriis collectis, epistolis et evangeliis, tamen oratio prime dominice : scilicet Vota quésumus Dómine. dicitur in illis tribus feriis tam ad vespervas quam ad matutinas et ad omnes alias horas. In aliis vero officiis, ut in Omnis terra. et Adoráte. sue proprie collecte dicantur ad missam tantum et nichil fiat tunc de festis iij. lectionum que in illis tribus feriis predictis contingere possunt : preter memoriam que fiet de eis ad vespervas et ad matutinas de sancta Maria : que precedet memoriam de Sancto Spiritu. Si septuagesima vero in festo sancti Vulstani forte contigerit : differatur festum usque in crastinum sancti Vincentii. Eodem modo fiet de festo sanctorum Fabiani et Sebastiani : et de sancta Agnete : et de sancto Vincentio.

Cum autem una dies dominica tantum inter octavas epyphanie et septuagesimam contigerit totum servitium fiat de dominica : et tantum memoria de festis iij. lectionum que ibi contingere possunt. Festa autem ix. lectionum differantur usque in crastinum

sancti Vincentii. In sequentibus vero feriis tunc nichil fiat de feriali servitio sed de sanctis si habeatur.⁵ Ita tamen quod due misse que restant cantande : videlicet Omnis terra. et Adoráte. in eisdem feriis vel festis iij. lectionum si ferie non vacaverint : cantentur. [Missa vero que carent officiis, illo annon omnino pretermittantur.]⁶ Ita tamen quod commemorationes beate Marie ac festi loci non omittantur : et tunc fiat totum servitium de festis iij. lectionum, que ibi contingere possunt usque ad missam tantum : et ad missam que erit de dominica : fiat memoria de festo. Et si ita forte contigerit quod nisi una missa dominicalis in predictis feriis vel in festis poterit cantari propter festum ix. lectionum, et propter commemorationes⁷ : tunc missa dominicalis Adoráte. in aliquo festo ix. lectionum in capitulo cantetur. Si vero festum sancti Vulstani in proxima dominica ante lxx. forte contigerit : tunc oportet ex necessitate quod utreque misse predictae in capitulo cantentur.

Si vero in dominica in qua incipienda est hystoria Dómine ne in ira. festum iij. lectionum de quo proprie lectiones et collecte habeantur evenerit et hystoria duratura fuerit : ita quod una dominica ad minus ante lxx. a festo vacaverit : tunc fiat de festo memoria et medie lectiones [de sancto].⁸ Si autem nulla dominica a festo vacaverit ante lxx. tunc in prima dominica tota cantetur hystoria, et de festo tantum fiat memoria [tam ad vespervas quam ad matutinas et ad missam. In mediis vero dominicis quando de dominica agitur quodcunque festum iij. lectionem evenerit, dicatur memoria et medie lectiones de eo fiant].⁹

Si autem tres fuerint dominice inter octavas epyphanie et septuagesimam, ita quod tria officia intrentur : scilicet In excélsio throno. et Omnis terra. et Adoráte. tunc in feriis post tertiam dominicam, si vacaverint, dicantur epistole et evangelia de iij. dominica et quinta in missis de die.

¶ *Sciendum est quod in inceptione omnium hystoriarum totius anni in quarum initio ad vespervas sabbato cantatur responsorium scilicet quod si hystoria a sua dominica usque ad aliam differatur vel in mediis feriis cantatur : et in dominica in qua inchoanda erat facta fuerit memoria, deinceps ad ejus inceptionem ubicunque incipiatur : nullum ad vespervas cantabitur responsorium et ubi non precesserit ejus memoria semper cum responsorio incipitur.*

[De sancto Felice.]

¶ De sancto Felice hoc modo fiat servitium.

Ad matutinas.

*Invitatorium [simplex].*¹⁰ Regem mártýrum. **XX.**

Ps. Veníte exultémus. **XX.**

Hymnus. Martyr Dei qui únicum. **XX.**

/59v.] ¶ *Notandum est quod in omnibus festis iij. lectionum extra tempus pasche que fiunt de hystoria communi nisi in festis plurimarum virginum : semper dicantur novem antiphone et novem psalmi ante lectiones cum uno versiculo et tribus rexponsoriiis secundum ordinem nocturnorum sicut sunt ordinati in hystoria, et hoc ab una dominica usque ad aliam observetur et sic interim reincipiatur hujusmodi servitium. Et si festum ix. lectionum in quo tota hystoria cantanda fuerit per ebdomadam contigerit et in eadem ebdomada festum iij. lectionum de quo servitium fieri debeat de eadem hystoria similiter evenerit : tunc reincipiatur primus nocturnus hystorie, nisi propria hystoria habeatur vel in die festi alia responsoria fuerint notata.*

Si in una eadem ebdomada uno die contigerit festum iij. lectionum unius martyris et alio die unius abbatis : vel in uno die festum unius abbatis et in alio die festum unius confessoris et pontificis : in utroque festo dicantur responsoria de primo nocturno. Et est ratio : quia ut ordo responsoriorum servetur : propter repetitionem unius prius dicti non omittuntur duo prius non dicta ejusdem nocturni. Et sic fiat in consimilibus.

*Veruntamen*¹¹ *si festum unius confessoris et festum unius martyris et subsequenter unius abbatis trium lectionum in una et eadem ebdomada concurrant : in festo abbatis dicantur responsoria de secundo nocturno ne duo antedicta repetantur propter unum responsorium minime prius dictum. Aut quotiens in festis alicujus confessoris fiant medie lectiones de uno abbate vel in festo de uno abbate de uno martyre : tunc semper ne unicum responsorium repetatur in eisdem matutinis, dicantur responsoria de ij. nocturno sancti.*¹² *Similiter fiat quando festum iij. lectionum plurimorum martyrum vel festum iij. lectionum plurimorum confessorum in una ebdomada contigerint.*

Tres lectiones fiant.

Lectio prima.

Tempóribus Dyocletiani et Maximiáni imperatórum, éxiit edíctum per omnes provincias : ut libros divínos extórquerent de má nibus episcopórum et presbiterórum. Tunc beátus Felix episcopus civitátis Tubizacénsis comprehénsus : missus est Cartháginem ad Auolínum procónsulem. Cui Auolínus dixit, Habes scriptúras supervácuas ? Felix episcopus dixit, Hábeo scriptúras sed ut ásseris non

supervácuas : quas cognósce a me nequáquam tradé ndas. Auolínus ergo procónsul : Misit eum Romam ad preféctum pretórii. Preféctus misit eum Nolam post imperatóres : durisque néxibus cathenárum colligátus beátus Felix jácuit in subséllio navis sub pédibus equórum quátuor diébus et quátuor nóctibus panem non cómedens nec aquam bibens, jejúnusque venit Nolam.

Lectio ij.

Cognitor ergo memoráte civitátis, beatum Felicem episcopum gravióribus vínculis innodátum : sibi presentári constituit. Cui sic ait, Si in tua própria civitáte vel apud Cartháginem scriptúras deíficas ad comburéndum tradidísses : ad me hucusque mínime addúctus fuísses. Felix episcopus dixit, Igitur sicut divérsis inquiréntibus jam supra respóndi : ita étiam tibi modo certíssime manifésto, quia scriptúras

divínas nullo modo tradam. Cognítor dixit, Si scriptúras deíficas tradere noluéris : cápite plécteris. Felix episcopus dixit, Parátus sum pótius plecti cápite : quam libros Domínicos sacrilégis tradere. Tunc memorátus cognítor dixit, Quóniam Felix episcopus tantum in hac confessióne durávit : ídeo secúndum precéptum princípum hunc éundem gládio animadvérte constituo.

Lectio tertia.

Beátus Felix episcopus élevans óculos suos ad celum : dixit, Deus grátias tibi ago : quia per quinquagínta et sex annos virgini-

tátem meam custódire dignátus es in presénti século. Et nunc Dómine propter te et propter tuam legem hec pátiar : et cervicem meam letus ad

víctimam flecto. Peto ergo ut accípias spíritum meum de hoc mortáli século : quia tu solus es Deus vivens, et pérmanens gloriósus in sécula seculórum. Hac oratióne compléta edúctus a milítibus nonodécimo kaléndas Februárii íbidem est decollátus : positúmque est Nole

corpus ejus, per religiósos autem Dei servos et matris Ecclésie filios beáti Felícis reliquie Carthaginem sunt perláte. In quo loco méritis beáti Felícis multa mirácula fiunt : prestánte Dómino Deo nostro, cui est honor et glória per infínita seculórum sécula. Amen. Tu autem [Dómine].

/60r.] *In laudibus vero semper sola prima antiphona dicatur in talibus festis nisi proprie laudes habeantur.*

[*Capitulum. Omnis pón.tifex. XX.*]¹³

Oratio. Concéde quésumus. XX. et cetera de communi unius martyris et pontificis. XX.

Ab hac die usque ad quartam feriam in capite jejunii fiat memoria de sancta Maria et de omnibus sanctis ad vespuras et ad matutinas in festis iij. lectionum et in feriis quando fuerint sine regimine chori, sicut in ij. feria post Dómine ne in ira. patebit.

[De sancto Mauro.]

Vespere fiant de sancto Mauro abbate : et nichil de sancto Felice. Nulla enim festa iij. lectionum sine regimine chori suas habeant secundas vespervas, nec etiam memoriam loco secundarum vesperarum.

[Ad j. vespervas.]

¶ Ad vespervas de sancto Mauro antiphone et psalmi feriales. Et hoc observetur per totum annum in festis iij. lectionem sine regimine chori : nisi infra octavas sanctorum quando de octavis dicitur.

Capitulum [Justus cor suum.]¹⁴ et cetera de communi unius confessoris et abbatis. **XX.**

Oratio.

Deus qui eterne glorie participem concessisti fieri¹⁵ beatissimum Maurum levitam atque abbatem : concede nobis propitius ipso inter-

cedente aditum regni celestis, cujus ad bene vivendum informamur exemplis. Per Dominum.

[Memoria de sancta Maria et de omnibus sanctis.]¹⁶ 185.

Ad completorium.

Ant. Miserere. [360].

Ps. Cum invocarem. (iv.) [360].

Cap. Tu in nobis. [362].

Hymns. Te lucis. [362]-[364].

℟. Custodi nos Domine. [365].

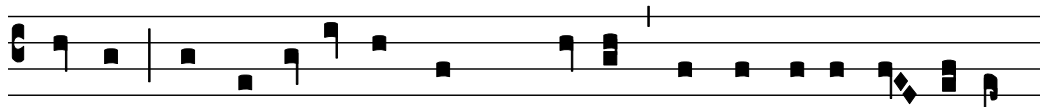
AS:101; 1519-P:148r, 148v; 1531-P:44v; 1531:60r.

Ant.
III.iv.

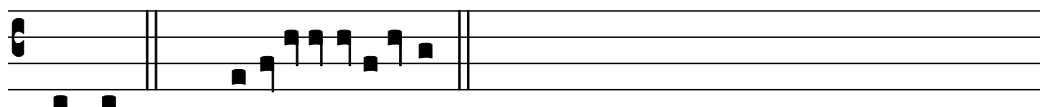

Alva nos * Dómi-ne vi-gi-lántes, custó-di nos dormi-

sar0108.

éntes : ut vi-gi-lémus cum Christo, et requi- escá-mus in

pa-ce. *Ps.* Nunc dimíttis. [365].

Preces et cetera que ad completorium pertinent expleantur. [398].

Hoc completorium dicatur a crastino octavarum epyphanie usque ad xl. et a crastino sancte Trinitatis usque ad adventum Domini : nisi in festis duplicibus et per octavas Corporis Christi, nominis Jesu, visitationis, assumptionis et nativitatis beate Marie et dedicationis ecclesie : et in commemorationibus beate Marie.¹⁷

[*Ad matutinas.*]

¶ *De sancto Mauro tres lectiones fiant.*

Lectio j.

BEátus Maurus claríssimo senatorum genere exórtus, omnipoténti Deo sub regulári institutióne nutriéndus : duodénis sancto Benedícto a paréntibus est tráditus. Qui cum adhuc júnior bonis pólleret móribus : sicut étiam ipsi vídimus, magístri cepit adjútor exístere, ac ejus miraculorum co-operátor esse. Hunc enim sanctus Benedíctus pre ómnibus semper cárius diléxit et instrúxit : atque ita omnipoténtis Dei informávit servítio, ut némini post ipsum in sacrosáncta cenobiáli observatióne fúerat se-

cúndus. Quis enim unquam austérius corpus próprium jejúniis, abstinéntia, ac vigíliis, squalóribus quoque et nímiis edómuit frigóribus ? Fre-quénter enim eum vídimus in diébus sancte quadragésime, nec túnica nec cucúlla nisi solúmmodo sacco uti cilícino : et duábus tantum vícibus in ebdómada parvíssimum pótius pregustáre quam súmer e cibum. Iste quippe mos in omni vita sancto fuit Benedícto. Beátus ígitur Maurus exémplo magístri sui provocátus, afflictióné perválida carnem macerábat : inquántum illíus éjusdem patris sui

permittébat licéntia. Nam réliquo tótius anni témpore : sub monacháli túnica a scápulis usque ad renes semper aspérrimo induebátur trógulo. In stratu vero super aggéstum calcis et sábuli (excépto quadragesimáli témpore) semper utebátur cilício. Tunc enim non jacéndo sed pótius stando : vel cum nímia eum lassitúde compúlerat, sedéndo somnum cápere consuéverat. Nemo illum unquam vidit de léctulo cum céteris súrgere frátribus : semper noctúrnos pre-

veníre hymnos procurábat atténtius. Plerúmque quinquagénos, sepe étiam plures et nonnúquam totum ex órdine psaltérium : ante nocturnále consummábat officium. Supradíctis ergo beáto viro Mauro succrescénte virtútibus, de illo sanctus Benedictus plerúmque in convéntu fratrum suppresso ejus nómine quasi de álio loquebátur : junióribus et negligentióribus illum propónens sequéndum.

Lectio ij.

Vidimus (aiébat de sancto Mauro beátus Benedictus) vestra etáte quendam strennuíssime nobilitátis júvenem, infra annos adolescéntie ita omnis monástice religiónis súbito arripuisse perfectiónem : ut alicui ex prióribus símilis, immo equalis per ómnia digníssime judicétur. Sed licet hec beátus Deoque diléctus Maurus, ac nonnúlli ex frátribus de eo sancti Benedicti ore proférri scirent : numquam tamen ille pro hoc, vício succúbuit jactántie, árdua semper et sanctióra appétens, et toto conámine de virtúte in virtútem proficere studens. Cum ergo beátus Maurus in monastério patris Benedicti, prepósi ac procuratóris post ipsum fungerétur officio, et eo absénte quadam die ab

agri ópere reverterétur : claudum quendam ac mutum puérulum in itínere invénit. Cujus pater ac mater, beáti viri pédibus provolúti, terríbile Dei nomen obtestántur, ut filium suum sanum eis rédderet. At ille láchrimis perfúsus atque in oratióne prostrátus : deínde super infirmum crucis signum fáciens atque ad celum /60v.] óculos érigens dixit, In nómine sancte et individue Trinitátis, adjútus méritis sanctíssimi magístri nostri : sta sanus et incólumis. Et contínuo sospitáti rédditus rectíssime ante eum cepit pérgere, ac Deum voce exultatiónis benedicere. Erat eo témpore vir quidam nómine Florus, inter primos próceres regni Francórum primus, in hábitu quidem seculari

constitutus : sed omnipotenti Deo semper placere cupidus. Qui perfectos in hac religione viros invenire desiderans : in sua possessione monasterium construere, unicumque filium suum Deo offerre, ac sic demum omnibus mundi negotiis exutus Deo in eodem optabat servire. Ex his autem nunciis qui cum beato viro revertebantur : erat quidam vir nomine Arcleradus predicti Flori

consobrinus. Qui Flori voluntatem cognoscens, illico ad eum accessit : et causam adventus beati viri per ordinem ei innovit. Florus ergo gaudio repletus mox ad regem accessit : et ut ei monasterium sicut desiderabat construere liceret petiit. Deinde beatum virum ad se venire fecit : et voluntatem suam de construendo cenobio ei aperuit.

Lectio iij.

Post hec Florus oportu-
num locum ubi construere monasterium deberet beato viro ostendit filiumque suum puerulum nomine Bertulphum ejus doctrina et magisterio instruendum tradidit : congregatisque plurimis artificibus, opus incipere maturavit. Cumque jam dictum opus juvante Deo altius sublimaretur : quidam clericus qui opificibus preerat de altissimis gradibus retrorsum corruit, et supra acervum lapidum gravi lapsu cecidit. Cumque eum omnes mortuum crederent : vir Dei cum Floro adventit, seque in terram prostravit. Cumque diutissime orasset : surrexit et super collisa membra signum crucis faciens ait, In Dei nomine surge sanus : et tuum perfice opus. Qui statim velut a somno, sanus surrexit. Ex eis autem opifi-

cibus quidam beato viro inter se detrudere cepérunt : sed malignus spiritus tres ex illis subito invasit, ac uni eorum statim animam extorsit. Quod ubi vir Dei cognovit : vehementer flere cepit. Moxque orationi incubuit : et eos qui adhuc vivi erant ab infestatione demoniaca liberavit. Post hec vir Dei jejunans assidueque gemitibus Dominum exorans, et sacrificium redemptionis nostre pro anima defuncti Domino offerens : deinde ad corpus accedens ait, Domino Jesu Christe : qui quatuordecim Lazarum suscitasti : redde in hoc corpus animam quam de eo hostis humani generis effugavit. Et cum hoc dixisset : continuo corpus totum se commovit, illicoque surrexit. Monasterii autem constructione completa : predictus Florus

semetípsum servitúrum Dómino devótus obtulit, et in sancta religióne duodécim annis póstea vixit. In eódem autem monastério multi viri úndique convenére : ac se omnipoténtis Dei servítio tradídere. Cunque fratrum congregátio non módica facta fuisset, et sanctus vir gregi suo trigínta annis post fundatiónem sui monastérii prefuisset : predíctum Bérthulphum, quem in sancta religióne educáverat, sibi pastórem substituit, et in secretióri

céllula remótius vitam dúcere delégit. Duobúsque annis ac dimídio in contritióne spíritus ac maceratióne córporis complétis : dolor láteris eum invásit. Quo ingravescénte, ante altáre beáti Martíni super cilícium decúbans, éxitum suum vivificórum sacramentórum perceptiόne munívit : deínde feliciter ad Dóminum migrávit. In quo loco multa miracula Deus operátur : ad laudem et glóriam nóminis sui.

Et cetera de communi unius confessoris et abbatis. XX.

¶ *Sancti Marcelli pape et martyris.*

Capitulum. Omnis póntifex. **XX.**

Oratio.

Reces pópuli tui quésumus
Dómine cleménter exáudi : ut
beáti Marcélli mártiris tui atque

pontíficis méritis adjuvémur, cujus
passióne letámur. Per Dóminum.

Tres lectiones fiunt.

Lectio prima.

[61r.]

Aximiánus Augústus Dyo-
cleciáni filius precépit, ut
Christiáni ubicúnque in-
vénti fuissent puniréntur. Eódem
témptore ténuit Ciríacum urbis Rome
dyáconum : et misit in custódiám, et
precépit ut die processiónis sue, ad
exémplum Christianórum nudus
cáthenis obligátus ante redam ejus
traherétur. In die autem processiónis

sue véniens Marcéllus urbis Rome
epíscopus : óbtulit se Maximiano
Augústo dicens ei, Pietáti tue
súggero, servos Dei qui orant pro
regno tuo et pro repúblicá quare
trúcidas ? Tunc irátus Maximianus
Augústus precépit ut fústibus
cederétur, et expellerétur Marcéllus
epíscopus.

Lectio ij.

Post hec Maximianus Augústus
jussit omnes vinctos qui erant in
custódia : una cum Ciríaco dyácono
cápite truncári. Et data senténtia :
ducti sunt cum Ciríaco dyácono
promíscui sexus número vigínti et
unus, et decolláti sunt via Salária,
intra *thermas* Salústii foris muros.
Quorum córpora collégit noctu
Johánnes présbiter : et sepelívit. Post
dies octo véniens beátus Marcéllus

epíscopus cum Lucína matróna
Christianíssima, cóndivit córpora
sanctórum cum aromátibus et lin-
theamínibus, et transtulérunt ea in
prédium ejus via Hostiénsi, miliário
ab urbe Roma séptimo : ubi requi-
escunt in sarcóphagis lapídeis, quos
manu sua recóndidit beáta Lucína in
pace, octávo die mensis Augústi. Tu
autem Dómine miserére [nostri].

Lectio iij.

Eodem tēpore beāta Lucína fecit donatiōnem de facultate sua : ecclēsie cathólice. Hoc áudiens Maximíanus Augústus : indignátus proscriptiōne eam damnávit. Beāta autem Lucína rogávit beátum Marcéllum episcopum, ut domum ejus ecclēsiā consecrāret : quod et cum omni devotiōne fecit beátus Marcéllus episcopus. At ubi frequēter in éadem domo missas celebrāret in média via lata : áudiens

hoc Maximíanus Augústus : jussit ut in éadem ecclēsia pálee sternerentur ad animália stábuli públici, et éundem Marcéllum episcopum deputávit ad servítium animálium cum custódia pública. Ubi étiam post multos annos Deo serviēdo : requiēvit in pace. Cujus corpus rápuit Johánnes présbiter noctu cum beāta Lucína, et cóndivit cum aromátibus : et sepelívit in cymitério Priscille vírginis, via Salária non longe ab urbe Roma.

Cetera de communi unius martyris et pontificis. XX.

¶ *Sancti Sulpicii episcopi et confessoris.*

Oratio.

¶ Resta¹⁸ quésumus omnipotens
Deus : ut qui beáti Sulpicii
confessoris tui atque pontíficis depo-

sitionem cólimus, ejus apud te inter-
cessionibus adjuvémur. Per Dóminum
nostrum.

Ad matutinas.

Tres lectiones fiant.

Lectio j.

SEátus Sulpícus epíscopus
dum adhuc in seculari
hábitu in domo paréntum
consistere viderétur, ita bonis
opéribus deditus est : ut nichil aliud
viderétur ágere quam aut ecclésiis
edificáre, aut monastéria constrúere,
aut in opéribus misericórdie circa
páuperes se infatigábiliter exercere.
Sed et amóre castitátis cópulam
matrimónii sprevisse visus est. Et
cum dóminus jam suis votis et bonis
propositis satisfácare dignarétur :
decisa cápitis sui cesárie facta coróna
suscepit onus clericátus, et suc-
cedéntibus grádibus ecclesiástice

dignitátis, usque ad eum locum
pervénit, ut electióne pópuli et
clericórum conveniéntia episcopátus
dignitátem ascénderet. In quo officio
nichil aliud magis insistébat juxta
ecclésiæ régimen quam ut curam
géneret páuperum : et summo nisu
elaboráret illis semper aliménta minis-
tráre, et quibus tegeréntur preparáre.
Quis clericórum ad comparatióem
beáti viri possit sic perpétuis nóctibus
vigiláre, aut ad mensúram illius
jejunáre ? Cum nocte in ecclésiám
veníret : ántequam librum psalmórum
psalléndo finíret, de ecclésiá non
recedébat. Tu autem.

Lectio ij.

EO témpore faciénte cupiditáte,
Dagobértus rex precépit fautori
suo Lullóni hómini feróci móribus :
et sine ullo vestígio misericórdie, ut
plebi Bituríce insuéto censum

impóneret : et sub pensióne census
vivérent, et regis império deservírent.
Qua afflictióne univérsus pópulus /61v.]
regiónis illius congregátus : ad
memorátum virum Dei multitúdo

plangéntium convénit : et eleváta lamentatióne, confúsa voce deprecabántur Dei virum ut sibi subveníre déberet. Ille motus pietáte, non sústinens eórum ejulátum et láchrimas : cum cléricis indícto jejúnio per trídium Dómini postulávit misericórdiam, ut memorátam pópuli sui releváret afflictiónem. Misit ergo quendam de suis cléricis nómine Ebrigíselum, qui memorátum regem pro hoc scélere redargúere déberet : et

denunciáret ei célerum intéritum, nisi hoc esset celérius emendátum. Quo audíto, rex metu detérritus : conféstim precépit pópulum illum de ipso censu relevári, et descriptionem ipsam que facta fúerat deléri. Itaque pópulus ille ab ipsa afflictiónem relevátus est : hodiéque in prístina pérmanet libertáte. Nichilóminus tamen ultióne sequénte : crédito propter fácinus et regem et satéllitem suum post breve spácium interísse.

Lectio iij.

CUm autem memorátus pónitífex tanto onere inter ecclesiárum sollicitúdinem, et páuperum curam vel univérse plebis negócia vidéret se gráviter pregravári : pétiit sibi a rege sócium, ad hujus óneris negócium supportándum. Cui rex prébuit assénsu : et dedit quem petierat virum prudentíssimum, cui vocabúlum est Wlfoléndo. Ille vero sub ea humilitáte qua prius páuperum curam gerébat : et magis magisque deinceps presídia páuperum subministráre videbátur. Nonnúlli vero ei detrahébant, cur episcopátu relicto álteri tradidisset : et in quorúndam animalium multiplicatióne delectarétur. Sed ille in cepto ópere persistébat, et laudem humánam fúgiens, et jactántiam vanitátis devítans : semper

persistébat, ut páuperum indigéntiam victu ac véstitu relevéret. Et post hec consummáta jam etáte sui témporis : plenus diérum in pace migrávit ad Dóminum. Locus ille ubi ipsa basílica in qua memorátus vir Dei sepúltus est : nominátur navis, eo quod íbidem portus navígii esse vidétur. Locus ameníssimus duóbus flúviis, nemóribus et víneis copiósus, partim flumínibus interfúsa imménsa planície : ut íbidem habitántes similitúdinem paradísi vidéntur possidere. In quo loco grátia Dómini ad salútem géneris humáni perseveráre dignétur : ipso prestánte qui in Trinitáte perfécta vivit et regnat unus Deus etérnus, et sine fine incommutábilis pérmanens in sécula seculórum. Amen. Tu [autem Dómine].

*[Capitulum. Ecce sacerdos magnus.]*¹⁹ **XX.**

Et cetera de communi unius confessoris et pontificis. **XX.**

De hystoriis inchoandis.

Regula de omnibus hystoriis inchoandis : et de omnibus responsoriis ferialibus dicendis de memoriis solenniter vel sub silentio celebrandis vel omittendis : de tribus commemorationibus faciendis : de missis in capitulo celebrandis : per totum annum tracta de ordinali Sarisburiensi per septem litteras kalendarum et quolibet littera per se dividitur in v. partes et hoc propter festa mobilia et annos bisextiles.

Ideo in primis sciatis que sit littera dominicalis in anno jam presente, deinde numerum per quem luna currit in eodem anno.

Quibus cognitis intrate in regulam sequentem : et querite eandem litteram dominicalem quousque inveniatis predictum numerum lunarem : et predictam litteram dominicalem simul stantes.

Quibus inventis operamini cum eadem littera per totum annum jam presentem.

Cognita littera dominicali cum numero lunari statim cognoscitur istius operis introductio in qualibet littera ut patet per tabulam sequentem.

¶ Sequitur tabula.²⁶

A.	1	A.	16. 13. 5. 2.	4	D.	17. 9. 6. 1.	
	2	A.	18. 15. 10. 7.	5	D.	19. 11. 8. 3. 14.	
	3	A.	12. 9. 4. 1.	1	E.	16. 5.	E.
	4	A.	17. 14. 11. 6. 3.	2	E.	18. 13. 2. 10.	
	5	A.	19. 8.	3	E.	15. 12. 7. 4. 1.	
B.	1	B.	16. 13. 5. 2.	4	E.	17. 14. 9. 6.	
	2	B.	18. 10. 7. 4. 15.	5	E.	19. 8. 3. 11.	
	3	B.	17. 12. 9. 1.	1	F.	16. 5.	F.
	4	B.	14. 11. 6. 3.	2	F.	18. 13. 2. 10. 7.	
	5	B.	19. 8.	3	F.	15. 12. 4. 1.	
C.	1	C.	16. 13. 10. 5. 2.	4	F.	14. 9. 6. 3. 17.	
	2	C.	18. 15. 7. 4.	5	F.	19. 11. 8.	
	3	C.	17. 12. 9. 1. 6.	1	G.	16. 13. 5.	G.
	4	C.	19. 14. 11. 3.	2	G.	18. 10. 7. 2.	
	5	C.	8.	3	G.	15. 12. 9. 4. 1.	
D.	1	D.	16.	4	G.	17. 14. 6. 3.	
	2	D.	13. 10. 5. 2.	5	G.	19. 11. 8.	
	3	D.	18. 15. 12. 7. 4.				

Explicit tabula.

[Tabula hystoriarum.]

¶ Tamen cautus sit lector huius operis quibusdam annis bissextilibus. Nam in quibusdam saltandum est a 1. **A.** usque ad 2. **A.** et a 1. **C.** usque ad 2. **C.** et sic de ceteris litteris : de quibus in suis locis patet : ut sic. /62r.]

Quando luna currit per 2. et in eodem anno fuerit bissextus : tunc accipietur 2. **A.** pro littera dominicali et non 1. **A.** et observentur omnia que scripta sunt ibidem.

Et ideo in anno bissextili si vis esse securus : primo quere pascha deinde computa retro dominicas novem quousque ad septuagesimam perveneris : que erit in ipsa dominica nona, dominica pasche non computata. Et secundum hoc hystoriam *Dómine ne in ira.* incipe juxta regulam inceptionis illius hystorie. Deinde considerato ebdomadarum numero durationis ejusdem hystorie usque ad septuagesimam prius inventam accipe picam juxta litteram dominicalem tunc currentem, et eodem ebdomadarum numero convenientem.

¶ Sabbato in crastino octavarum epyphanie de sancta Maria sine vesperis.

1. **A.** ¶ Dominica 1. post octavas epyphanie xvij. kalendarum Februarii tota cantetur hystoria et tantum memoria de sancto [Mauro]²⁷ : et de sancta Maria. In laudibus omnes antiphone dicuntur. 2. vespere erunt de commemoratione et memoria de sancto [Marcello]²⁸ : et de sancta Maria.

Feria 2. 3. et 4. de commemorationibus et due missse dominicales dicuntur in capitulo in 2. et 3. feria et in 4. feria dicitur *Ÿ. Spíritus et alme. XX.*

2. **A.** ¶ Nota quod quando luna currit per 15. et in eodem anno fuerit bissextus accipietur 3. **A.**

¶ Dominica 1. post octavas epyphanie tota cantetur hystoria, ut supra ad 1. **A.**

Feria 2. 3. et 4. de commemorationibus et memoria de sanctis [Marcello, Sulpicio, Prisca]²⁹ : et de sancta Maria.

¶ Dominica 2. de sancto Vincentio, antiphona super psalmum et responsorium cantetur in superiori gradu. Ad 1. vespas memoria de sancta Agnete : de dominica et de S. Maria, et ad 2. vespas memoria de dominica et de sancta Maria, et missa dominicalis dicitur in capitulo sine memoria.

Feria 2. de feria cum responsorio de eadem feria, et missa *Adoráte.*

Feria 3. 5. et sabbato, de commemorationibus cum. *Ÿ. Spíritus et alme. XX.*

3. **A.** ¶ Dominica 1. post octavas de dominica : memoria et medie lectiones de sancto

- [Mauro].³⁰ In laudibus omnes antiphone dicuntur.
Feria 2. 3. et 4. de commemorationibus.
- Dominica 2. de sancto [Vincentio]³¹ ut supra ad 2. **A.**
Feria 2. de feria cum missa dominicali.
Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus.
- Dominica 3. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone dicuntur.
Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus cum *Ÿ. Spíritus et alme.* **XX.**
4. **A.** ● Nota quod quando luna currit per II. et in eodem anno fuerit bissextus, tunc accipietur 5. **A.**³²
- Dominica 1. post octavas epyphanie tota cantetur hystoria. Memoria et medie lectiones de sancto [Mauro].³³ In laudibus omnes antiphone.
Feria 2. 3. et 4. de commemorationibus.
- Dominica 2. de sancto [Vincentio]³⁴ : ut supra ad 2. **A.**
Feria 2. de feria cum missa dominicali.
Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus.
- Dominica tertia tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone.
Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus.
- Dominica quarta de sancta Agatha.
Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus et in 4. feria de feria cum missa dominicali. Sabbato dicitur *Ÿ. Spíritus et alme.* **XX.**
5. **A.** ● Dominica 1. post octavas epyphanie inchoetur hystoria *Dómine ne in ira.* Omnia ut supra ad 4. **A.**
- Dominica 2. patet.
Feria 2. de feria cum missa dominicali.
Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus.
- Dominica 3. tota cantetur hystoria.
Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus.
- Dominica 4. de sancta Agatha : memoria de dominica ad utrasque vespervas ad matutinas et ad missam.
Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus.
Et in 4. feria dicitur missa dominicalis.
- Dominica 5. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone dicuntur.
Feria 2. 6. et sabbato de commemorationibus.
Feria 4. de feria cum epistola et evangelio ejusdem ferie.

Sabbato dicitur \mathcal{V} . *Spíritus et alme.* **XX.**

Feria 6. et sabbato post octavas epyphanie de commemoratione.

1. \mathcal{B} . ¶ Dominica 1. post octavas epyphanie tota cantetur hystoria *Dómine ne in ira.* In laudibus omnes antiphone dicuntur et memoria tantum de sancto Marcello.³⁵

Feria 2. et 3. de commemoratione et dicitur \mathcal{V} . *Spíritus et alme.* **XX.** et due misse dominicales dicuntur in capitulo in eisdem feriis.

2. \mathcal{B} . ¶ Nota quod quando luna currit per 4. et eodem anno fuerit bissextus : tunc accipiatur 3. \mathcal{B} .

Feria 6. et sabbato post octavas epyphanie de commemoratione.

¶ Dominica 1. post octavas epyphanie inchoetur hystoria et memoria et medie lectiones de sancto [Marcello papa].³⁶ In laudibus omnes antiphone dicuntur et due memorie.

Feria 2. et 3. de commemorationibus et memoria de sanctis.

¶ Dominica 2. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone dicuntur.

Feria 2. 4. et sabbato de commemorationibus et dicitur \mathcal{V} . *Spíritus et alme.* **XX.**

Et missa *Adoráte.* dicitur in 6. feria pro missa de die : et memoria de festo [sancte Agnetis].

3. \mathcal{B} . ¶ Nota quod quando luna currit per 17. et in eodem anno fuerit bissextus : tunc accipietur 4. \mathcal{B} .

Feria 6. et sabbato post octavas de commomoratione.

¶ Dominica prima post octavas epyphanie inchoetur hystoria et memoria et medie lectiones de festo [sancti Marcelli].³⁷ In laudibus omnes antiphone dicuntur.

Feria 2. et 3. de commemoratione.

¶ Dominica secunda tota cantetur historia.

Feria 2. 4. et sabbato de commemorationibus.

¶ Dominica 3. de servitio dominicali, memoria et medie lectiones de festo [sancte Batilde].³⁸ 6. \mathcal{R} . *Regnum mundi.* **XX.** In laudibus omnes antiphone dicuntur.

Feria 2. 3. et 6. de commemorationibus et dicitur \mathcal{V} . *Spíritus et alme.* **XX.**

4. \mathcal{B} . ¶ Dominica prima post octavas epyphanie inchoetur hystoria, memoria et medie lectiones de sancto [Marcello].³⁹ In laudibus omnes antiphone dicuntur.

Feria secunda et tertia de commemoratione.

¶ Dominica secunda tota cantetur historia.

Feria 2. 4. et sabbato de commemorationibus.

¶ Dominica 3. de servitio dominicali, memoria et medie lectiones de festo [sancte

Batilde].⁴⁰ 6. *R̄. Regnum mundi. XX.*

Feria secunda, tertia et sexta de commemorationibus.

☩ Dominica 4. de servitio dominicali, memoria et medie lectiones de sanctis [Vedasto et Amando].⁴¹ In laudibus omnes antiphone dicuntur.

Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus, cum *Ÿ. Spiritus et alme. XX.*

Feria 4. et 6. de feria et in 6. feria dicitur missa de 5. dominica.

5. *B.* ☩ Dominica 1. post octavas epyphanie inchoetur hystoria, memoria et medie lectiones de sancto [Marcello].⁴² In laudibus omnes antiphone.

Feria secunda et tertia de commemoratione.

☩ Dominica 2. tota cantetur historia.

Feria secunda, quarta et sabbato de commemorationibus.

☩ Dominica tertia de servitio dominicali, memoria et medie lectiones de festo [sancte Batilde].⁴³ 6. *R̄. Regnum mundi. XX.*

Feria secunda, tertia et sexta de commemorationibus.

☩ Dominica 4. de servitio dominicali, memoria et medie lectiones de Sanctis [Vedasto et Amando].⁴⁴

Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus.

Feria 4. et 6. de feria cum responsoriis de eisdem feriis.

☩ Dominica 5. de servitio dominicali. In laudibus omnes antiphone.

Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus cum *Ÿ. Spiritus et alme. XX.*

Feria 6. de feria cum responsoriis de eadem feria.

1. ☩ ☩ Nota quod quando luna currit per 10. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipietur 2. *G.*

Feria 5. et 6. et sabbato post octavas epyphanie de commemorationibus et memoria de sanctis.

☩ Dominica 1. post octavas epyphanie tota cantetur historia et memoria tantum de sancto [Sulpicio].⁴⁵ In laudibus omnes antiphone.

Feria 2. et sabbato de commemoratione cum *Ÿ. Spiritus et alme. XX.* et due misse dominicales scilicet *Omnis terra.* et *Adorate.* in capitulo dicuntur : scilicet feria 3. et Feria 5.

2. ☩ ☩ Dominica 1. post octavas epyphanie inchoetur hystoria et medie lectiones de festo [sancti Sulpicii].⁴⁶ In laudibus omnes antiphone.

Feria 2. et sabbato de commemoratione et nichil de 3. commemoratione in hac ebdomada.

- ¶ Dominica 2. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone.
Feria 3. 6. et sabbato de commemorationibus.
Et missa *Adorate*. dicitur in 5. feria pro alta missa et memoria de festo.
Et in sabbato dicitur *℣. Spíritus et alme. XX.*
3. ¶ Nota quod quando luna currit per 6. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipiatur 4. ¶
- ¶ Dominica 1. post octavas epyphanie inchoetur hystoria, memoria et medie lectiones de sancto [Sulpicio].⁴⁷ In laudibus omnes antiphone.
Feria 2. et sabbato de commemoratione et nichil de 3. commemoratione.
- ¶ Dominica 2. post octavas epyphanie tota cantetur hystoria. /62v.]
Feria 3. 6. et sabbato de commemorationibus.
- ¶ Dominica 3. de servitio dominicali. In laudibus omnes antiphone.
Feria 2. 5. et sabbato de commemorationibus cum *℣. Spíritus et alme. XX.*
4. ¶ Nota quod quando luna currit per 19. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipiatur 5. ¶
- ¶ Dominica 1. post octavas epiphannie inchoetur hystoria et medie lectiones de festo [sancti Sulpicii].⁴⁸ In laudibus omnes antiphone.
Feria 2. et sabbato de commemoratione.
- ¶ Dominica 2. post octavas epiphannie de servitio dominicali : tota cantetur historia.
Feria 3. 6. et sabbato de commemorationibus.
- ¶ Dominica 3. de servitio dominicali.
Feria 2. 5. et sabbato de commemorationibus et memoria de sanctis.
- ¶ Dominica 4. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone.
Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus.
Feria 5. de feria cum epistola et evangelie 4. ferie.
Et in 6. feria dicitur missa de quinta dominica.
Sabbato dicitur *℣. Spíritus et, alme. XX.*
5. ¶ Dominica 1. post octavas epiphannie inchoetur hystoria et medie lectiones de sancto [Sulpitio].⁴⁹ In laudibus omnes antiphone.
Feria 2. et sabbato de commemoratione.
- ¶ Dominica 2. tota cantetur hystoria.
Feria 3. 6. et sabbato de commemorationibus.
- ¶ Dominica 3. de servitio dominicali.
Feria 2. 5. et sabbato de commemorationibus.

- ☩ Dominica 4. de servitio dominicali.
Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus.
Feria 5. de feria. Epistola et evangelium 4. ferie.
- ☩ Dominica 5. de servitio dominicali et medie lectiones de sancto [Valentino].⁵⁰
In laudibus omnes antiphone.
Feria 5. 6. et sabbato de commomorationibus cum *Ŷ. Spíritus et alme. XX.*
Feria 3.⁵¹ missa *Salus pópuli.*
Feria 4. epistola et evangelium eiusdem ferie.
1. *℞.* ☩ Nota quod quando luna currit per 16. et littera dominicalis *℞.* et in eodem anno fuerit bissextus : tunc ab 18. die Januarii usque ad ultimum diem Februarii accipietur 2. *℞.* pro littera dominicali : et tunc accipietur 1. *℞.* pro littera dominicali.
☩ Littera dominicalis *℞.* 3. idus Januarii inchoetur hystoria *Dómine ne in ira.* cum memoria tantum.
Sabbato de sancta Maria cum *Ŷ. Spíritus et alme.* et memoria de sancto [Sulpicio].⁵²
Feria 4. 5. et 6. de feria cum *Ŷ.* et *℞.* de suis propriis feriis et non de hystoria dominicali et in his tribus feriis dicuntur missse *In excélso. Omnis terra.* et *Adoráte.* et nichil fiat de sanctis : nisi memoria tantum ad vespervas et matutinas de sancta Maria.⁵³
Feria 5. 6. et sabbato post octavas epyphanie de commemorationibus et memoria de sanctis : et de S. Maria.
2. *℞.* ☩ Dominica 1. post octavas epyphanie tota cantetur hystoria, et memoria tantum de festo [S. Prisce]⁵⁴ et de sancta Maria. In laudibus omnes antiphone.
Feria 6. et sabbato de commemoratione. Et due misse dominicales scilicet *Omnis terra.* et *Adoráte.* in capitulo dicuntur in 2. et 3. feria, et in sabbato dicitur *Ŷ. Spíritus et alme. XX.*
Feria 5. 6. et sabbato post octavas epyphanie de commemorationibus et memoria de sanctis : et de sancta Maria.
3. *℞.* [☩ Nota quod quando luna currit per 12. et in eodem anno fuerit bissextus : tunc accipiatur 4. *℞.* et 3. *℞.* pro littera dominicali.]⁵⁵
☩ Dominica 1. post octavas epyphanie tota cantetur hystoria et tantum memoria de festo [S. Prisce]⁵⁶ et de sancta Maria. In laudibus omnes antiphone.
Feria 6. et sabbato de commemoratione et nichil de 3. commemoratione.
☩ Dominica 2. de apostolo [Paulo]⁵⁷ : et memoria de sancto [Prejecto]⁵⁸ : et de

dominica et de sancta Maria.

Feria 2. 5. et sabbato de commemorationibus cum *V̄. Sp̄ritus et alme. XX.* et due misse dominicales scilicet *Omnis terra.* et *Adorate.* dicuntur in 4. et 6. feria pro alta missa : et memoria de festo.

Feria 5. 6. et sabbato post octavas epyphanie de commemorationibus, et memoria de sanctis et de sancta Maria.

4. **¶** **¶** Dominica 1. post octavas epyphanie omnia ut supra ad 3. **¶**

Feria 6. et sabbato de commemoratione et nichil de 3. commemoratione.

¶ Dominica 2. de apostolo [Paulo]⁵⁹ : et memoria de sancto [Prejecto]⁶⁰ : de dominica et de sancta Maria.

Feria 2. 5. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis dicitur in 6. feria pro alta missa.

¶ Dominica 3. de servitio dominicali et memoria et medie lectiones de festo [S. Brigide].⁶¹ In laudibus omnes antiphone. 2. vespere erunt de purificatione et memoria sub silentio de dominica.

Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus cum *V̄. Sp̄ritus et alme. XX.*

5. **¶** **¶** Nota quod quando luna currit per 8. et in eodem anno fuerit bissextus : tunc in cathedra sancti Petri erit lxx.

Feria 4. in crastino octavarum epiphannie de sancto Felice, in missa dicuntur tres collecte.⁶²

Feria 5. 6. et sabbato de commemorationibus et memoria de sanctis et de sancta Maria.

¶ Dominica 1. post octavas epiphannie tota cantetur hystoria et tantum memoria de festo [S. Prisce]⁶³ et de sancta Maria. In laudibus omnes antiphone dicuntur.

Feria 6. et sabbato de commemoratione.

¶ Dominica 2. de apostolo [Paulo]⁶⁴ et memoria de sancto [Prejecto]⁶⁵ de dominica et de S. Maria.

Feria 2. et 5. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis dicitur in capitulo et tunc ad altam missam dicuntur tantum due memorie.

¶ Dominica 3. de dominica et medie lectiones de festo [sancte Brigide].⁶⁶ 2. vespere erunt de purificatione et memoria sub silentio de dominica.

Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus et memoria de sanctis.

¶ Dominica 4. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone.

Feria 2. 5. et sabbato de commemorationibus cum *V̄. Sp̄ritus et alme. XX.*

Feria 4. epistola et evangelium eiusdem ferie.

Feria 6. missa de quinta dominica.

1. ☩. ☩ Nota quod quando luna currit per 5. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipiatur 2. ☩.

☩ Littera dominicalis ☩. Pridie idus Januarii totum servitium fiat de octava [epiphanie]⁶⁷ et hystoria *Dómine ne in ira.* cum memoria inchoetur.

Feria 5. et sabbato de commemoratione. In sabbato dicitur *Ÿ. Spíritus et alme. XX.* et nichil de 3. commemoratione.

Feria 3. 4. et 6. de feria cum responsoriis de suis propriis ferialibus et non de hystoria dominicali, et nichil de sanctis ibidem contingentibus, nisi tantum memoria ad vespervas et ad matutinas de sancta Maria : et in his tribus feriis dicuntur misse *In excélsó. Omnis terra.* [et]⁶⁸ *Adoráte.*

2. ☩. ☩ Nota quod quando luna currit per 18. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipietur 3. ☩.

Feria 3. in crastina octave epiphanie de sancto Felice, in missa dicuntur tres collecte.⁶⁹

Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus et memoria de sanctis.

☩ Dominica 1. post octavas epiphanie tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone et festum sancti Vulstani differatur in 5. feriam.

Feria 6. de sancta Maria cum *Ÿ. Spíritus et alme. XX.* et due misse dominicales dicuntur in capitulo, 4. et 6. feria.

3. ☩. ☩ Nota quod quando luna currit per 1. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipiatur 4. ☩.

Feria 3. post octavas epiphanie de sancto Felice : ad missam dicuntur tres collecte.⁷⁰

Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus.

☩ Dominica 1. post octavas, de sancto Vulstano et hystoria inchoetur cum memoria tantum ad altam missam, et memoria de sancta Maria et de omnibus sanctis tantum : missa dominicalis dicitur in capitulo sine memoria.

Feria 5. et 6. de commemoratione et nichil de tertia commemoratione.

☩ Dominica 2. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone.

Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus et missa *Adoráte.* in 5. feria dicitur pro missa de die : et memoria de festo [sancte Batilde].⁷¹

Sabbato *Ÿ. Spíritus et alme. XX.*

4. **℥**. **¶** Nota quod quando luna currit per 14. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipietur 5. **℥**.
Feria 3. post octavas epiphantie de sancto Felice ad missam 3. collecte.⁷²
Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus.
¶ Dominica 1. post octavas epiphantie et per hebdomadam ut supra ad 3. **℥**.
¶ Dominica 2. post octavam epiphantie tota cantetur historia. In laudibus omnes antiphone.
Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus.
¶ Dominica 3. de purificatione et memoria de dominica sub silentio.
Feria 3. 6. et sabbato de commemorationibus : missa dominicalis in 2. feria et memoria de sancto [Blasio].⁷³
Sabbato dicitur *℣. Spíritus et alme. XX.*
5. **℥**. Feria 3. 4. 5. 6. et sabbato post octavas epiphantie [et per ebdomadam]⁷⁴ omnia ut supra ad 4. **℥**.
¶ Dominica 1. post octavas epiphantie et per ebdomadam omnia ut supra ad 4. **℥**.
¶ Dominica 2. post octavas epiphantie tota cantetur hystoria.
Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus.
¶ Dominica 3. post octavas epiphantie de purificatione et memoria sub silentio de dominica.
Feria 3. 6. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis in 2. feria dicitur.
¶ Dominica 4. totum servitium de dominica. In laudibus omnes antiphone.
Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus cum *℣. Spíritus et alme. XX.* Et in 4. feria dicitur missa dominicalis dominice 5.
1. **℥**. **¶** Littera dominicalis **℥**. 13. die Januarii fiat servitium de octava epiphantie et medie lectiones de sancto [Hilario]⁷⁵ et hystoria *Dómine ne in ira.* inchoetur cum memoria, ant. *Peccáta mea.* et postea memoria de sancta Maria.
Feria 3. et 5. de commemoratione et nichil de 3. commemoratione.
Feria 2. 4. et 6. de feria, et nichil de festis ibidem contingentibus : nisi tantum memoria ad vespervas et matutinas de sancta Maria, et in tribus diebus non dicitur *℣.* de hystoria sed *℣.* de suis propriis feriis : lectiones tamen legantur per ordinem, et in his tribus feriis dicuntur 3. misse dominicales *In excélsio. Omnis terra. et Adorate.* et in 5. feria dicitur *℣. Spíritus et alme. XX.*
2. **℥**. **¶** Nota quod quando luna currit per 7. et in eodem anno fuerit bissextus : tunc

accipitur 3. **℟**. pro littera dominicali.

● Littera dominicalis **℟**. 13. die Januarii fiat servitium de octava epyphanie et medie lectiones de sancto [Hilario].⁷⁶

Feria 3. 5. et 6. de commemorationibus et memoria de sanctis et de sancta Maria. Feria tertia incipientur exequie mortuorum.

/63r.] ● Dominica 1. post octavas epyphanie tota cantetur historia *Dómine ne in ira*. In laudibus omnes antiphone, et festum [Fabiani et Sebastiani]⁷⁷ differatur in 4. feriam.

Feria 5. et sabbato de commemoratione cum **℟**. *Spiritus et alme*. **XX**. et due misse dominicales dicantur in capitulo in 2. et 4. feriis.

3. **℟**. ● Littera dominicalis **℟**. xiiij. die Januarii de octavis epyphanie et medie lectiones de sancto [Hilario].⁷⁸

Feria 3. 5. et 6. de commemorationibus et memoria de sanctis et de sancta Maria.

● Dominica 1. post octavas epyphanie de martyribus [Fabiano et Sebastiano]⁷⁹ et hystoria *Dómine ne in ira*. inchoetur cum memoria et missa dominicalis dicitur in capitulo.

Feria 4. 5. et sabbato de commemorationibus cum **℟**. *Spiritus et alme*. **XX**.

● Dominica 2. tota cantetur hystoria et memoria tantum de sancto [Juliano].⁸⁰ In laudibus omnes antiphone.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus cum **℟**. *Spiritus et alme*. **XX**.

Et missa *Adoráte*. dicitur in 6. feria et memoria de festo [S. Pauli].⁸¹

Sabbato festum purificationis, secunde vespere erunt de festo cum hymno *Quod chorus*. **XX**. Nulla memoria de sancto [Blasio]⁸² : sed de dominica fiat solennis memoria.

4. **℟**. ● Nota quod quando luna currit per 3. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipiatur 5. **℟**.

● Littera dominicalis **℟**. xiiij. die Januarii fiat servitium de octavis epyphanie et medie lectiones de sancto [Hilario].⁸³

Feria 3. 5. et 6. de commemorationibus.

● Dominica 1. post octavas epyphanie de martyribus [Fabiano et Sebastiano]⁸⁴ et hystoria *Dómina ne in ira*. inchoetur cum memoria.

Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis dicitur in capitulo.

● Dominica 2. tota cantetur hystoria. In laudibus una antiphona et memoria tantum de sancto [Juliano]⁸⁵ et de sancta Maria.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus.

Sabbato de purificatione. Ad 2. vespas fiat memoria de dominica sub silentio, nulla memoria de sancto.

☩ Dominica 3. de servitio dominicali, memoria et medie lectiones de sancto [Blasio].⁸⁶ In laudibus omnes antiphone.

Feria 5. 6. et sabbato de commemorationibus cum *℣. Spíritus et alme. XX.*

Missa de 4. dominica in 2. feria dicitur et missa de quinta dominica pretermittatur.

5. *ℑ*. ☩ Littera dominicalis *ℑ*. 13. die Januarii de octavis epyphanie, memoria et medie lectiones de sancto [Hilario].⁸⁷

Feria 3. 5. et 6. de commemorationibus et memoria de sanctis : et de sancta Maria.

☩ Dominica 1. post octavas epiphantie de martyribus [Fabiano et Sebastiano]⁸⁸ et hystoria *Dómine ne in ira.* inchoetur cum memoria tantum.

Feria 4. 5. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis dicitur in capitulo in dominica.

☩ Dominica 2. tota cantetur hystoria. In laudibus una sola antiphona et memoria tantum de sancto Juliana et de sancta Maria.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus. Sabbato festum purificationis. Ad 2. vespas memoria de dominica sub silentio et nichil de sancto Blasio.

☩ Dominica 3. de servitio dominicali, medie lectiones de sancto Blasio, vespere erunt de dominica.

Feria. 2. et 5. et sabbato de commemorationibus.

☩ Dominica 4. de dominica. In laudibus omnes antiphone : memoria et medie lectiones de festo [sancte Scholastice].⁸⁹

Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus cum *℣. Spíritus et alme. XX.*

Feria 4. epistola et evangelium illius ferie.

Feria 6. dicitur missa de 5. dominica.

1. *℄*. ☩ Nota quod quando luna currit per 13. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipiatur 2. *℄*.

☩ Littera dominicalis *℄*. 14. Januarii tota cantetur hystoria *Dómine ne in ira.* tantum memoria de sancto [Felice]⁹⁰ et de sancta Maria. In laudibus omnes antiphone.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus cum *℣. Spíritus et alme. XX.* Missa

Omnis terra. dicitur 2. feria et memoria de sancto [Mauro],⁹¹ et missa *Adorate.* dicitur in capitulo feria 6.

2. ④. ① Littera dominicalis ④. 14. die Januarii tota cantetur hystoria *Dómine ne in ira.* et tantum memoria de sancto [Felice]⁹² et de sancta Maria. In laudibus omnes antiphone.

Feria iij. iv. et v. de commemorationibus.

① Dominica 2. de sancta Agnete : et missa dominicalis dicitur in capitulo.

Feria 3. 4. et sabbato de commemorationibus cum ⑧. *Spíritus et alme.* XX. et missa *Adorate.* dicitur in 6. feria.

3. ④. ① Nota quod quando luna currit per 9. et in eodem anno fuerit bissextus tunc accipietur 4. ④.

① Littera dominicalis ④. 14. die Januarii tota cantetur hystoria *Dómine ne in ira.* et tantum memoria de sancto et de sancta Maria. In laudibus omnes antiphone.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus.

① Dominica 2. de sancta Agnete : et memoria de dominica et de sancta Maria.

Feria 3. 4. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis dicitur in 6. feria.

① Dominica 3. de servitio dominicali. In laudibus omnes antiphone, memoria et medie lectiones de festo [sancte Agnetis secundo].⁹³

Feria 2. 4. et sabbato de commemorationibus cum ⑧. *Spíritus et alme.* XX.

4. ④. ① Littera dominicalis ④. 14. die Januarii inchoetur hystoria *Dómine ne in ira.* memoria et medie lectiones de sancto [Felice].⁹⁴ In laudibus omnes antiphone.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus et memoria de sanctis et de sancta Maria.

① Dominica 2. de sancta Agnete.

Feria 3. 4. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis dicitur in 6. feria.

① Dominica 3. de servitio dominicali et memoria et medie lectiones de festo [S. Agnetis 2do].⁹⁵

Feria 2. 4. et sabbato de commemorationibus.

① Dominica 4. tota cantetur hystoria. In laudibus omnes antiphone.

Feria 4. 5. et sabbato de commemorationibus, cum ⑧. *Spíritus et alme.* XX.

Feria 6. dicitur missa de 5. dominica.

5. ④. ① Littera dominicalis ④. 14. die Januarii inchoetur hystoria *Dómine ne in ira.* memoria et medie lectiones de sancto [Felice].⁹⁶ In laudibus omnes antiphone.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus.

● Dominica 2. de sancta Agnete.

Feria 3. 4. et sabbato de commemorationibus et missa dominicalis dicitur in 6. feria.

● Dominica 3. de servitio dominicali, et fiant medie lectiones do festo [sancte Agnetis secundo].⁹⁷

Feria 2. 4. et sabbato de commemorationibus.

● Dominica 4. tota cantetur hystoria. 2. vespere erunt de festo [sancte Agathe]⁹⁸ et memoria de dominica.

Feria 4. 5. et sabbato, de commemorationibus.

Feria 6. de feria. Epistola et evangelium ejusdem ferie.

● Dominica 5. de servitio dominicali. In laudibus omnes antiphone.

Feria secunda, tertia et sabbato de commemorationibus cum *℣. Spiritus et alme.*

XX.

In quinta feria epistola et evangelium quarta ferie.

Notes, pages 604-633.

- ¹ 1519:115r.
- ² "Marcelliano". 1519:115r.
- ³ 1519:115r.
- ⁴ 'Inter Octavas Epiphaniae et Septuagesimam dicitur "*tempus breve*" quando sunt una Dominica, vel duae Dominicae, ut nulla Dominica : "*aequale*," quando sunt tres Dominicae : "*prolixum*," quando sunt quatuor vel quinque Dominicae.' *Ibid.* [*Crede Michi*, 1495-7.] [SB:ccclx.]
- ⁵ 'Sed de Sanctis usque ad Missam tantum.' *Crede Michi.* [SB:ccclxi.]
- ⁶ 1519:115v.
- ⁷ "commemoratione beate Marie." 1519:115v.
- ⁸ 1519:115v.
- ⁹ 1519:115v.
- ¹⁰ 1519:115v.
- ¹¹ 'Si Festum...hebdomada centigerit, in festo...mimine dictum.' *Crede Michi*, 1495-7. [SB:ccclxiv.]
- ¹² 'Sancti cujus sunt mediae lectiones. Vera regula Sarum, et patet expresse quando Octavae Epiphaniae in ii. Feria contingunt [hoc est, littera Dominicali E.].' *Ibid.* [SB:ccclxiv.]
- ¹³ 1519:116r.
- ¹⁴ 1519:116r.
- ¹⁵ "fieri concessisti." 1519:116r.
- ¹⁶ 1519:116r.
- ¹⁷ "nisi in festis duplicibus et per octavas assumptione et nativitas beate Marie, et dedicatione ecclesie, et nisi in commemoratione beate Marie : et nise per octavas cum regimine chori." 1519:116r.
- ¹⁸ "Da quésumus." 1519:116r.
- ¹⁹ 1519:116r.
- ²⁰ 1519:116r. adds "Orémus."
- ²¹ 1519:116v.
- ²² "trium." 1519:116v.
- ²³ 1519:116v.
- ²⁴ 1519:116v.
- ²⁵ 1519:116v.
- ²⁶ SB:cclxxix-cclxxxii. provides an additional table of dates that serves A.D. 1875-2199. See Appendix **XX**.
- ²⁷ SB:ccclxxxiii.
- ²⁸ SB:ccclxxxiii.
- ²⁹ SB:ccclxxxiii.
- ³⁰ SB:ccclxxxiii.
- ³¹ SB:ccclxxxiii.
- ³² '3 A.' Chevallon, 1531. [SB:ccclxxxv.]

- ³³ SB:ccclxxxv.
³⁴ SB:ccclxxxv.
³⁵ 'et de S. Maria.' 1525-6. [SB:ccclxxxv.]
³⁶ SB:ccclxxxv.
³⁷ SB:ccclxxxvii.
³⁸ SB:ccclxxxvii.
³⁹ SB:ccclxxxvii.
⁴⁰ SB:ccclxxxvii.
⁴¹ SB:ccclxxxvii.
⁴² SB:ccclxxxvii.
⁴³ SB:ccclxxxvii.
⁴⁴ SB:ccclxxxvii.
⁴⁵ SB:ccclxxxix.
⁴⁶ SB:ccclxxxix.
⁴⁷ SB:ccclxxxix.
⁴⁸ SB:ccclxxxix.
⁴⁹ SB:ccclxxxix.
⁵⁰ SB:cccxc.
⁵¹ '*Feria ii. missa Salus pópuli.*' Directorium (1495), Portif. 1525-6. Cf. p. ccclxxx. n. [SB:cccxc.]
⁵² SB:cccxc.
⁵³ '*ad vespas et matutinas de S. Maria.*] id est, *ad vespas de S. Maria et ad matutinas de S. Maria,* scilicet in Officio Parvo B. Marie, quod, quodocunque non floret Plenum Servitium de ea, Officio diei addendum erat.' (C. Seager, *Portif.* I. xlvi.) [SB:cccxc.]
⁵⁴ SB:cccxc.
⁵⁵ SB:cccxc.
⁵⁶ SB:cccxc.
⁵⁷ SB:cccxc.
⁵⁸ SB:cccxc.
⁵⁹ SB:cccxciii.
⁶⁰ SB:cccxciii.
⁶¹ SB:cccxciii.
⁶² '*quinque Collecte.*' Directorium (1495), Portif. 1525-6. [SB:cccxciii.]
⁶³ SB:cccxciii.
⁶⁴ SB:cccxciii.
⁶⁵ SB:cccxciii.
⁶⁶ SB:cccxciii.
⁶⁷ SB:cccxciii.
⁶⁸ SB:cccxciii.
⁶⁹ '*quinque Collecte.*' Directorium (1495), Portif. 1525-6. [SB:cccxciii.]

Notes.

- 70 '*quinque Collecte.*' Directorium (1495), Portif. 1525-6. [SB:cccxcv.]
71 SB:cccxcv.
72 '*quinque Collecte.*' Directorium (1495), Portif. 1525-6. [SB:cccxcv.]
73 SB:cccxcv.
74 SB:cccxcv.
75 SB:cccxcvii.
76 SB:cccxcvii.
77 SB:cccxcvii.
78 SB:cccxcvii.
79 SB:cccxcvii.
80 SB:cccxcvii.
81 SB:cccxcvii.
82 SB:cccxcvii.
83 SB:cccxcvii.
84 SB:cccxcvii.
85 SB:cccxcix.
86 SB:cccxcix.
87 SB:cccxcix.
88 SB:cccxcix.
89 SB:cccxcix.
90 SB:cccxcix.
91 SB:cccxcix.
92 SB:cccxcix.
93 SB:cccci.
94 SB:cccci.
95 SB:cccci.
96 SB:cccci.
97 SB:cccci.
98 SB:cccci.